

ประเพณีลอยกระทง

โดย ชักกลอน KU 27

วันเพ็ญเดือนสิบสองนักษัตร
ดูตราบเทียนทั้งดอกไม้อริษฐานไว้

ขอขมาลาโทษพระคงคา

ชำระล้างสิ่งโสมนาคมล้ำค่า

ลอยโศกเคราะห์ที่สิ่งชั่วร้ายไปสิ้น
ชีวิตต่อแต่นี้จะดีขึ้นดีขึ้น

ประเพณีลอยกระทงสืบส่งมา
ชาวเมืองสุขสมคราน้ำทลาริน

ทอดตาเบิ่งกระทงลอยตามน้ำไหล
หวังเพียงให้ได้รับรมย์สุขสมบ่อ

ดูฤกเกิดมาได้อาบกินทั่วทั้งบ่อ

เชิญพี่น้องรำลึกคุณแม่คงคา

เทดีอเพียงจินต์สดใสสดใหม่หมา
มีศรัทธามั่นคงความดีชั่วชีวิต

ดูโขทัยอยุธยาสุรัตนโกสินทร์
ลอยกระทงกันทั่วถิ่นแผ่นดินไทย

ดองพร เดชกุลธอง

อันเพ็ญ เดือน 12 น้ำนองตลิ่ง
เหล่าชายหญิง ลุกอรัง ยิ่งประจักษ์
ประเพณี ที่ตั้งงาม ย้ำยืนยง
ประเพณี อยุธยาทอง คงคู่ไทย
สมัยไทย มีสุโขทัย เป็นราชธานี
ประมาณปี 1800 เห็นจะได้
นางนพมาศ เป็องบาทพระร่วง ผู้ใจใส
ทำกระทง รูปเทียนไฟ ดอกไม้งาม

อยุธยาทอง อยุธยา มหาธานี เป็องประกาย ฉายรัศมี สว่างทวาม
พระร่วงทรง พอพระทัย ในความงาม ไปรตให้ทำ เป็นประเพณี สืบต่อมา

ประเพณีนี้ มีทั่วไป ในเอเชีย ลาดอินเดี๋ย กัมพูชา จีนพม่า
นิยมปลั้วย อยุธยาทอง อยุธยา ต่างครัทธา ต่างฤดี มีแพกไป

บ้างเห็นว่า เพ็องขอมมา มหาธานี ที่ปลัดปลั้วย ของไมดี ลงน้ำใส
บ้างบุชช พุทธบาทา ทรงตราไว้ บนหาดทราย ริมแม่น้ำนมมทานที

เหล่าชาวเหนือ เื่ออยุธยาทอง ทรงยี่เป็ง คินวันเพ็ง จันทรฉาย ในเดือนยี่
ชาวอีสาน ไทลื้อไฟ ยิ่งใหญ่ทุกปี อดพิธิ ที่นครพนม ชมใจองงาม

สถิตย์พันธ์ ธรรมสถิตย์

ดองเดือนแฉ่ำม แอรร่มฟ้า นภาจัน
ประชาติัน รื่นเริงอุรุก ลุติลุขลิ้นต์
อันครึกครื้น คินคึกคัก ลักดองมันต์
จิตเบิกบาน ดุจอันนารา คราเต็มดอง

อันพิศเคสือน เดือนลับลอง น่านองท้อ
เสียงกลองร้อ ดั่งยั่วใจ ฮักใหญ่หลอง
ลาวอกตุ้ม หม่อมอกตัน ขาบขำนทรอง
อบไอภาส นัดเดินคอง บ่องอารมณ์

ระยิบระยับ ลอยลับลิต ยามพิศล้อง
แสงเทียนล้อง มองพรางพราว เราชื่นชม
หญิงดีจาก อกหักแล้ว เสร้าตรอมตรม
เดินเหงาหงอย ลิตลอยลม ช่มฤดี

หม่อมลาวเพสึน เดินมานั้น ข้างลัดลา
ชันทรรษา มาเป็นคู่ ดุจคู่ศรี
อุ้มกระทง ตรงแค้นมา พังฉารี
ลุขลิ้นปรี มีมากล้ำ คราน้ำขี้ด

จำได้มัน อันไซคตี มีลาวลอย
ฮักร้อลย ด้อยกิริยา มารยาท
ยามได้เห็น ใจเด่นแรง แสงอุจจ
ลิตประหวัด รัตวิงฤทัย ใครพิชิต

๑๐๙ กระทั่ง ส่องส่องเรา เข้ามาสู่
 ๙๐๑ พญ วัชรวิภา สลักจิต
 ก่อตั้งพันธ ปรารถนาใจ ได้ไกลจิต
 หวังไว้เช่น เป็นคู่ชีวิต ลีลาตระการ

กุศลกรรม ทำร่วมแน่ แต่บางก่อน   กลับมาย้อน พรคำคุณ เกื้อหนุน
 ได้ร่วมเรียว เติงหน๑ ค๑๑ เคลิยกัน   ร่วมสร้างสรรค์ วิมานน้อย ๑๑๑ ชื่นชม

๑๐๙ กระทั่ง ไม่หลงทาง ลางจากนั้น๑๑   ละตระก๑๑ ครองรักริน ชื่นสุขเดิม
 ๑๑๑ ทวน บัดฉบับนี้๑๑ ตรึงอารมณ์   ตราบสิ้นเดิม สัมหายจาก รักนิรันดร์

โกวิท ธีรวิโรจน์

ทวิภักกร ร่อนถลา พาดูกลับ
ดูแอมวับ จับนภา คราเพ็งแฉ่ม
สืบห้าคำ ย่ำแล้ว เปร็ดแพร้วแอร่ม
จันทร์นวลแยม ไพล่ขอบฟ้า คุตคำล้ำ

เทศกาล ชื่นบาน พานเรีงรมย์ หนุ่มสาวนิยม สมารคอย อยุธยาทางล้ำ
เดินเดี่ยวเรียงหน้า ยัมว่า คราได้อนต่ำ มุ่งทำหน้าที่ คลาคล้ำ ล้ำประทับงาม

บรรดองอาจ กระทงคู่ สุนทรีไฉ่ ล่องลอยไป ภูให้ ใสไลสยาม
พิชฐาน อยู่เย็น ยิ่งสุขคาม น้อมมนไธตาม ขมาโทษ ไบรดอกภัย

แห่งนวลเพ็ญ เต็มงาม พลุวามจรัด หลากประทัด ระบัดแสง แฉรงฉาย
หลากแสงสี ตูมฉนิ ที่พรั่งพราย ที่หลากหลาย ก่อสุข บลุภไทยเลอ

ประเพณีล้ำ ถิ่นนธรรม คุตคำดีมี มิคลายดีมี สืบทอด ตลอดเดมเอ
เยาฉน คั้นประดิษฐ์ คิดไฟเจเอ กระทงเชเอ ไม่ทำลาย หมายธรรมชาติคง

งามหญิงไทย ในชุด ผ้าจีนไหม เด็กน้อยไซริ ใสรัศเกล้า ปิ่นปักผอง
ใบหน้าเบื้อนยิ้ม พริ้มเพรา เหล่าอนงค์ ดูฉเดินหล่ง คุยัค ไทยโบราณ

คุตล คำเพราะ

สืบทำคำเตือนสืบส่องเหล่าน้องพี่   สุนทรสถิตตามประเพณีที่สืบสาน
 อยุธยากระทั่งทุกปีมีมานาน   แต่โบราณประมาณการเจ็ดร้อยปี

อยุธยาทั้งเป็นประเพณีที่ประชา   ขอขมาแม่คงคาด้วยเหตุที่
 ได้ถ่ายทอดสิ่งปฏิภูกดตลอดทั้งปี   ได้อธิษฐานสิ่ง ไม่ดีอยุธยาไป

ในคืนนี้ที่วันเพ็ญเดือนสิบสอง   ที่ฝั่งคลองน้ำนองทำองฟ้าใส
 ที่ประชาชนทุกแห่งหนเหล่าคนไทย   ทำกระทงแล้วนำ ไปอยุธยาตลอด

ยังสืบทำพุทธศักราชปีนี้   ประเพณีอยุธยาทั้งเดือนสิบสอง
 ทุกลำคลองหนองบึงน้ำเสด็จเอง   ขอพรพรพ้องออกจากบ้านไปเที่ยวงานอยุธยา

ขอพร คุ้มครองभागแพรง

ฉันแพ้ภัยตัวเอง
ทุกคนเบิ่งมองสายน้ำตามความหวัง
ว่าจะเต็มตลิ่งกันหรือยัง
ทุกคนตั้งตารอขอลอยกระทง

ดาวนัดหนุ่มหนุ่มนัดดาวในคราวนี้
เป็นวันที่มีคู่ครองสมประสงค์
ลอยกระทงร่วมกันมันดีจริง
รักมันคงฝากกระทงเป็นพยาน

ประเพณีลอยกระทงคู่ไทยสมัย
คู่ใจทายเป็นราชธานีศรีรัตน
เจ็ดร้อยปีมีมาแล้วแสนยาวนาน
และสืบสานงานต่อ ไปจนนิรันดร์

ลอยวันนี้มีไฟขมาคงคาแม่
เรา ใจแต่น้ำทำอย่างมหันต์
ทั้งดื่มกินและ ใจไปทุกอัน
ขมาท่านเพราะเราทั้งสิ่งปฏิกูล

อดทนอดกลั้นระรอคอยพระพุทธรูปบาท
 ที่ประทับบนหาดทรายไม่ดับสูญ
 ของแม่น้ำนมมทานทีอันเต็มอยู่
 เพื่อเพิ่มพูนในกุศลผลบุญกัน

บ้างก็อดอย่ทุกข์โศกและโรคภัย
 เพราะต้องการหมดทุกข์โศกโรคภัยกัน

ผากแม่คงคา ไปได้สุขสันต์
 ทุกคนนั้นจึงตั้งมั่นอดอย่กระทง ไป

ชาวไทยเหนือเพื่ออนุชาพระอุบลคุตเจ้า
 เพราะทำนมากอิทธิฤทธิ์ใจ

จึงบอกเล่าว่าปราบพญามาร ไชรี
 ทุกคนจึง ได้เคารพนบบูชา

กระทงนั้นทำจากอะไรก็ได้
 เบื้องมะพร้าวกระตาดาก็นำมา

ทั้งใบตอง ก้านกล้วย กาบพลับพลึงหนา
 บักรูปเทียนตามประเพณีฐานแล้ว.....อดอย่กระทง ไป

อาณาณี ศรีวิสุทธิ

ถึงวันพิชัย เตือนสิบสอง จันทร์ส่องฉาย
ดูเดือนพราย ส่องผิวน้ำ ระยับแสง
สว่างนวล เลิศพิภพ จบทั่วแดน
ไม่มีใด งามแม่นยำ เตือนดวงงาม

ประเพณี มีมาแต่ คุชเชียมัย
เตือนสิบสอง เมื่อใด ทิวเขตคาม
จักมีงาน ดอຍกระทอง ส่องใจตาม
ดำเนินความ ระลึกคุณ แม่คงคา

อีกบางที ก็มี การดอຍโคม
พยับโพยม งามแฉม แอร่มหล้า
กลั่นรูปและ แสงเทียน ข้างงามตา
เสียงเพลงพา ให้สนุก แดนสุขใจ

ดอຍกระทอง ดอຍกระทอง ส่องความรัก
กระทองส่อง เราก็จัก ได้ยงรักใคร่
แม่คงคา เป็นพยาน เราส่องไขว้
อธิษฐานให้ รักเราเช่นนี้ นรันดร

ศกุนตลา ณ ทนองคาย

แม่คงคา น้ำใสไหลระวี้อย
สมพลี้อเอ้อยออดอ้อนอ๋อนใจหา
เต๋อนสิบสอองน้ำนอองทำอองธารา
สุขุราดออยล่ออองทำอองนที

แสงจันทร์เพ็ญเด่นฟ้าพาใจขึ้น ยามค่ำคืนนภาแจ่มแอร่มศรี
สุขเหวลิ้อลั่นอึงแอบแอบบถดี ยามราตรีวันเพ็ญเต๋อนเต็มดวง
กระทอองนอองล่ออองคู้ดูแอนปดิม ไม่เลื้อนลีมถึงเจ้าเฝ้าแหนทออง
อธิษฐานมันลิต ไมคิตลออง ด้วยใจทอองแอนขี้นรึนภมด
ขอขมาด้วยใจ ให้แม่หม่า เคยกลายกล้ำล้ารุทุกแห่งหน
พระคุณแม่คงคาพาใจจน มากเหวลิ้อลั่นอโหสิกรรมนำทางดี
จันทร์เจ้าเอ้อยเพ็ญนภาดาราฉาย ตูมากทลายที่ปลายฟ้าพาสุขศรี
สุขลิตขี้นงดงามยามราตรี รื่นฤดีสุขใจ ไหนจะปาน
ยามตฤตฤทหนาดเย็นให้ป็นสุข ระเรีงรูปลุดใจได้กล้าอาน
โลกล่ออองงามมันไว้ใจเบิกบาน แอ่มตระการตอองเด่นเพ็ญพระจันทร์

อัญชลิ ฌ ไซยงใหม่

